

פרשת בהעלותך- הגיגים, ד"ר חזות גבריאלי
אנחנו מתבגרים!

מֵאִין לִי בְּשָׁר לָתֵת לְכָל הָעָם הַזֶּה כִּי יִבְכּוּ עָלַי לֵאמֹר תִּנְהָ לָנוּ בְּשָׁר וְנֹאכְלָה. זהו המשבר הראשון של משה ובני ישראל לאחר שמסע הארון החל. האמירה החמורה של משה רבנו, 'הרגני נא הרוג', נתפסת כתגובה יתר חסרת פרופורציות לבקשה שיש בה יסוד של חוצפה אבל אין בה איסור פורמאלי. משה רבנו שהעז לשבר את לוחות הברית האלוקות ("יפה כוחך ששיברת") עומד כאן חסר אוניס אל מול בקשה חומרית לדבר שאינו אסור מן התורה. מה גרם למשבר נוראי זה? האם זהו 'הקש ששבר את גב הגמל'? האם היו כאן רצף של אירועים שזהו שיאם הכרונוולוגי?

חלק מפרשנינו תולים את העניין בחוסר הגדלות שבבקשה. לאחר כל סידרת האירועים שעבר יחד עם העם, הם עדיין סבורים, לפי פרשנות זו, כי הוא האחראי הישיר על אספקת הבשר. 'הטעות בכתובת' שלהם, מתפרשת על ידו כחוסר אמונה. תקוותו שנגוזה היתה לעלייה במדרגות הרוחניות של כל השכבות בעם, והנה מגיעה הבקשה החצופה הזו ו'שוברת אות לרסיסים'! היא מסיגה אותם לאחור מן ההיבט הרוחני וזה שובר אותו ממש. לא בדרך זו הוא דמיין וחלם על עליית הרוחנית הצפויה, לא דרך תאוה לאכילת בשר!

הרב קוק שדן בעניין מסביר את מידת חציפותה של הבקשה. לעם ישראל היה מן, בשר, צאן ובקר. הבעיה לא הייתה חוסר בבשר, הם ביקשו 'לעשות על האש' כל אימת שירצו ולא דווקא במסגרת הקרבת קרבן שלמים, זהו ביטוי לגסות טבעם. ברם, וזה תורף דבריו, שורש רצונם היה שמשה יספק להם בגדולתו הארה לחוצפתם. מעין אישור פורמאלי שיצור סובלימציה לתביעתם הגסה. בלשון אחרת, לקדש עוד מרכיב של החול מתוך הוויתם. אי היכולת של משה רבנו להתמודד עם בקשה מעין זו, גרמה לו לאבד את האפשרות להיות משיח על פי הרב קוק. מה הוא היה צריך לעשות? לגלות את יסוד הקדושה שבתוך בקשתם החצופה!!

הרב קוק 'מתכתב' בפרשנות זו עם תפקידו של מלך המשיח בעקבות האימרה המפורסמת- "בעקבתא דמשיחא חוצפא יסגא" (סוטה מט:). כדרכו, סבור הרב קוק כי יש למצוא תמיד את נקודת ההארה שבתוך נשמות עם ישראל, גם בבקשות 'חצופות' מעין אלו.

והנה הפלא ופלא, בדורנו, דור החצופים, אנו 'עושים על האש' ביום העצמאות, מתחת לכל עץ רענן ועל כל גבעה רמה מבלי שיעוגן סעיף זה בחוק הלאום החדש. ללא ציווי, ללא ביאור, ובהרבה חוצפה גילינו כי יש יסוד של קדושה גם באכילת בשר, הרבה מן החול והרבה חול מתקדש באכילה זו. חלק מתפקידי המשיח 'בעקבתא דמשיחא' הינו להעלות את החול לדרגת הקודש, לגלות את יסוד הקדושה גם בפעולת גסות ובהמיות לכאורה.

גם מרים באה באותה הטענה עצמה. רוחניותו של אחיה הפרישה אותו מאשתו על אף שאפשר גם אחרת. לטענתה, אדם הראשון לא פרש מאשתו על אף שזכה גם הוא לדרגת נבואה. התגובה (אספה לי שבעים זקנים), ונבואת אלדד ומידד - "משה מת, יהושע מכניס את בני ישראל לארץ", (סנהדרין יז.), תומכות בפרשנות זו.

בהנהגה המשותפת עם שבעים הזקנים ורשימת המשברים שתלך ותגדל החל מאירוע זה כמתואר בהמשך ספר במדבר, יש יסוד חדש- **התבגרות**. העם מתחיל להתרגל להיות מונהג גם על ידי אחרים. ממשבר למשבר העם עובר מהנהגה ניסית להנהגה טבעית. העם מתחיל לעמוד במבחנים טבעיים הקשורים למציאות הטבעית, אבל וזה העיקר, הוא נדרש להגיב כ'עם סגולה'.

גם למשברים שאנו עוברים יש להתייחס באותה הדרך. כן, אנו מתבגרים, ומסוגלים להכניס לכלא גם רבנים ראשיים וראשי ממשלות. על אף הצער הנורא והבושה שיש בכך, יש לבחון את העניין גם מן הצד החיובי. אנו רוחניים וצודקים יותר ולכן אנו מסוגלים לשפוט גם את מנהיגינו. מתבגרים.